

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας

Μέτρο 4: Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού
2014-2020

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020	5
Πίνακας Μέτρων του ΠΑΑ 2014-2020	7
Μέτρο 4 «Επενδύσεις σε Υλικά Στοιχεία Ενεργητικού»	8
Υπομέτρο 4.1: Στήριξη για Επενδύσεις σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις	9
Τρέχουσα κατάσταση	9
Δικαιούχοι	9
Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων	10
Ύψος ενίσχυσης ανά δράση	10
Επιλέξιμες δαπάνες Υπομέτρου 4.1	12
Υπομέτρο 4.2: Μεταποίηση, εμπορία ή / και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων	14
Γενικές αρχές εφαρμογής	14
Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων και Δικαιούχοι δράσεων	15
Τρέχουσα Κατάσταση Δράσεων	15
Δράση 4.2.1.	
Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με το τελικό προϊόν να είναι γεωργικό	17
Δικαιούχοι	17
Κλάδοι που ενισχύονται	17
Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.1	18
Επιλέξιμες Δαπάνες Δ 4.2.1	19
Δράση 4.2.2.	
Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με το τελικό προϊόν να μην είναι γεωργικό	21
Δικαιούχοι	22
Κλάδοι που ενισχύονται	22
Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.2	23
Επιλέξιμες Δαπάνες Δ 4.2.2	24
Δράση 4.2.3.	
Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες	25
Δικαιούχοι	25
Κλάδοι που ενισχύονται	25
Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.3	25
Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων στο Υπομέτρο 4.2	27
Εισαγωγή	27
Απαιτούμενα Υποβολής	27
Παράρτημα	28-30

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020

Το **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020** αποτελεί το κύριο εργαλείο άσκησης αγροτικής πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής. Αποτελείται από μια σειρά μέτρων τα οποία στοχεύουν:

- στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας,
- στη διασφάλιση της αειφόρου διαχείρισης των φυσικών πόρων και
- στην επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Οι κατηγορίες δικαιούχων στους οποίους απευθύνεται το Πρόγραμμα είναι γεωργοί, συλλογικά σχήματα του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου, όπως ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, αγροτικοί συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών και ΚΟΙΝΣΕΠ, επιχειρήσεις, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεργασίες, κυβερνητικά τμήματα και άλλοι φορείς.

Όραμα του νέου ΠΑΑ αποτελεί «Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου» και ο σχεδιασμός του αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα, στην ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα των αγροτικών περιοχών και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα και η αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών αποτελούν δυο κεντρικούς, αλληλένδετους καθώς επίσης και συμπληρωματικούς στόχους γύρω από τους οποίους διαρθρώνεται η στρατηγική του Προγράμματος για την επιτυχημένη εφαρμογή του. Για την επίτευξη των στόχων αυτών θα ακολουθηθούν συγκεκριμένες στρατηγικές επιλογές όπως:

- η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος, καθώς και της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων
- η αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και η ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας
- η προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, καθώς και ο μετριασμός και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- η παροχή βασικών υπηρεσιών και η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο
- η διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και η ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές.

Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 αναμένεται να διατεθούν **€5.9 δις** εκ των οποίων **€4.7 δις** συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και **€1.2 δις** Εθνική συμμετοχή.

Τα πέντε σημαντικότερα μέτρα του ΠΑΑ από άποψη προϋπολογισμού είναι:

- 1.490 εκατ € για επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- 1.101 εκατ € διατίθενται σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα μειονεκτήματα
- 801, 2 εκατ € διατίθενται για τη βιολογική γεωργία
- 472,2 εκατ € διατίθενται για γεωργο-περιβαλλοντικά μέτρα και μέτρα για το κλίμα
- 438,1 εκατ € διατίθενται για την ανάπτυξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

Το ΠΑΑ 2014-2020 εκτός των γνωστών μέτρων (όπως Σχέδια βελτίωσης, Μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων, Νέοι αγρότες κτλ.), περιλαμβάνει και επιπλέον αναπτυξιακούς άξονες όπως:

- Δράσεις συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών φορέων του χώρου αγροτικής ανάπτυξης.
- Νέα προσέγγιση LEADER για την τοπική ανάπτυξη όχι μόνο με πολυτομεακό αλλά πλέον και με πολυταμειακό χαρακτήρα.
- Ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων.
- Ενίσχυση εκκίνησης επιχειρήσεων εκτός γεωργικού τομέα στις αγροτικές περιοχές.
- Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών.
- Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών.

Πίνακας Μέτρων του ΠΑΑ 2014-2020

ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ
1	Δράσεις Μετάδοσης Γνώσεων και Ενημέρωσης
2	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Διαχείρισης Γεωργικής Εκμετάλλευσης & Υπηρεσίες Αντικατάστασης στην Εκμετάλλευση
3	Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων
4	Επενδύσεις σε Υλικά Στοιχεία Ενεργητικού
5	Αποκατάσταση Δυναμικού Γεωργικής Παραγωγής από Φυσικές Καταστροφές και Ανάλυση Κατάλληλων Προληπτικών Δράσεων
6	Ανάπτυξη Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων και Επιχειρήσεων
7	Βασικές Υπηρεσίες και Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
8	Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών
9	Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών
10	Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά έργα
11	Βιολογικές Καλλιέργειες
12	Ενισχύσεις στο Πλαίσιο του Natura 2000 και τις Οδηγίες Πλαισίου για τα Ύδατα
13	Ενισχύσεις σε Περιοχές που Χαρακτηρίζονται από Φυσικά ή άλλα Ειδικά Μειονεκτήματα
14	Ενίσχυση για την Καλή Διαβίωση των Ζώων
16	Συνεργασία
19	Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER
20	Τεχνική βοήθεια κρατών μελών

Ο παρόν οδηγός, αναπτύσσει τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο **μέτρο 4** «Επενδύσεις σε Υλικά Στοιχεία Ενεργητικού» το οποίο αποτελεί ένα από τα πλέον βασικά μέτρα ενίσχυσης του ΠΑΑ 2014-2020. Το εν λόγω μέτρο δίνει έμφαση στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, ενισχύει τη βελτίωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και ενθαρρύνει τις αγροτικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να βελτιώσουν την παραγωγική τους διαδικασία εκσυγχρονίζοντας τις μεθόδους παραγωγής.

Μέτρο 4 «Επενδύσεις σε Υλικά Στοιχεία Ενεργητικού»

Το Μέτρο 4 αποτελείται από τα Υπομέτρα **4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις»** και **4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων»** με τις αντίστοιχες δράσεις. Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των Υπομέτρων **4.1** και **4.2** και των Δράσεων τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΕΙΣ
ΜΕΤΡΟ 4: Επενδύσεις σε Υλικά Στοιχεία Ενεργητικού	4.1 Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις	Δ 4.1.1: Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης Δ 4.1.2: Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος Δ 4.1.3: Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος
	4.2 Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων	Δ 4.2.1: Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι* (γεωργικό προϊόν) Δ 4.2.2: Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι* (μη γεωργικό προϊόν) Δ 4.2.3: Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες

* Παράρτημα Ι της Συνθήκης ΕΕ παρατίθεται και στο τέλος του παρόντος Οδηγού.

Υπομέτρο 4.1: Στήριξη για Επενδύσεις σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

Στόχος του Υπομέτρου 4.1. «Στήριξη για Επενδύσεις σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) είναι η ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων που παρουσιάζουν ποιοτικά χαρακτηριστικά, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στην αειφορία του περιβάλλοντος και στην ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων.

Το Υπομέτρο 4.1 αποτελείται από τις παρακάτω τρεις Δράσεις:

Δράση 4.1.1

Υλοποίηση Επενδύσεων που Συμβάλλουν στην Ανταγωνιστικότητα της Εκμετάλλευσης

Δράση 4.1.2

Υλοποίηση Επενδύσεων που Συμβάλλουν στην Εξοικονόμηση Ύδατος

Δράση 4.1.3

Υλοποίηση Επενδύσεων που Συμβάλλουν στη Χρήση ΑΠΕ καθώς και στην Προστασία του Περιβάλλοντος

Δικαιούχοι

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν την ιδιότητα του ενεργού γεωργού εφόσον κατά την υποβολή του αιτήματος στήριξης πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

Επιπλέον για τη Δράση 4.1.1 οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν ένα από τα παρακάτω κριτήρια:

- Να είναι επαγγελματίες αγρότες.
- Να είναι νέοι γεωργοί του Υπομέτρου 6.1.
- Να είναι νομικά πρόσωπα με κύρια δραστηριότητα την άσκηση της γεωργίας.

Ειδικά για την υλοποίηση συλλογικών επενδύσεων, στήριξη μπορεί να παρέχεται και σε ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, αγροτικούς συνεταιρισμούς και ενώσεις αυτών ή ΚΟΙΝΣΕΠ.

Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων

ΔΡΑΣΗ	ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
4.1.1	€200.000 (και έως €500.000 υπό προϋποθέσεις)
4.1.2	€150.000
4.1.3	€150.000 (και έως €200.000, για διαχείριση αποβλήτων)

Ύψος ενίσχυσης ανά δράση

Η ένταση ενίσχυσης κάθε Δράσης προσδιορίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Δράση 4.1.1 & Δράση 4.1.3

	Μικρά Νησιά Αιγαίου Πελάγους	Ανατολική Μακεδονία – Θράκη & Ήπειρος	Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, & Κρήτη	Στερεά Ελλάδα & Δυτική Μακεδονία	Αττική
Γεωργοί οι οποίοι δεν έχουν υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας τους και διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα, ή είναι δικαιούχοι μέτρων “Νέων Γεωργών” την τελευταία 5ετία	80%	70%	60%	60%	50%
Συλλογικές επενδύσεις στο σύνολο των περιοχών	85%	60%	60%	60%	60%
Γεωργοί σε ορεινές περιοχές	75%	60%	60%	60%	50%
Γεωργοί σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	75%	50%	50%	50%	40%
Λοιποί Γεωργοί σε Κανονικές Περιοχές	75%	50%	50%	40%	40%

Δράση 4.1.2

Κατάσταση Υδατικού Σώματος όσον αφορά στην Ποσότητα	Δυνητική Εξοικονόμηση Νερού	Μικρά Νησιά Αιγαίου	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	Λοιπές Περιοχές
Καλή	≤20%	70%	45%	35%
	>20%	75%	50%	40%
Λιγότερο από Καλή	≤25%	70%	45%	35%
	>25%	75%	50%	40%

Τα ανωτέρω ποσοστά προσαυξάνονται κατά μέγιστο 20%, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90%, για τις παρακάτω περιπτώσεις, όπως αναφέρεται στον πίνακα για τις δράσεις 4.1.1 & 4.1.3:

- σε δικαιούχους όπου κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης α) δεν έχουν υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας, διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίστανται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνοι εκμετάλλευσης αυτής ή β) έχουν ενταχθεί ως δικαιούχοι μέτρων Νέων Γεωργών (ΠΑΑ) την τελευταία 5ετία.
- σε συλλογικές επενδύσεις
- σε ορεινές περιοχές
- σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών.

Διευκρινίζεται ότι οι εν δυνάμει δικαιούχοι δύναται κατά την υποβολή μίας αίτησης στήριξης να αιτηθούν επενδυτικές δαπάνες με συνολικό μέγιστο ύψος επένδυσης:

1. Για τις εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων έως τις **200.000€ (Δράση 4.1.1)** και έως **150.000€ (Δράση 4.1.3)**.
Ο εν λόγω προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει :
 - Για τη **Δράση 4.1.1** έως και τις **300.000€** ή και έως και τις **500.000€** στις περιπτώσεις επενδύσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ή θερμοκηπίων όλων των τύπων, με την προϋπόθεση και στις δύο περιπτώσεις ότι η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του αιτούμενου προϋπολογισμού (σύμφωνα με την Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης που έχει υποβληθεί κατά το έτος που θα ορίζεται στην πρόσκληση).
 - Για τη **Δράση 4.1.3** έως **200.000€** στις επενδύσεις διαχείρισης αποβλήτων, υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της εκμετάλλευσης.
2. Για συλλογικές επενδύσεις έως τις **500.000€ (Δράση 4.1.1)** και έως **150.000€ (Δράση 4.1.3)**.
Ο εν λόγω προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως και **1.000.000€ (Δράση 4.1.1)** και έως **500.000€ (Δράση 4.1.3)**, με την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης του συλλογικού σχήματος ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του αιτούμενου προϋπολογισμού. Τα νεοσύστατα συλλογικά σχήματα με λιγότερες από τρεις κλεισμένες χρήσεις δεν μπορούν να αιτηθούν προϋπολογισμό που υπερβαίνει τις **500.000€** και **150.000€**, αντίστοιχα.

Το ανώτατο όριο του επιλέξιμου προϋπολογισμού για το Υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί σωρευτικά τις 500.000€ στην περίπτωση νομικού ή φυσικού προσώπου και τα 1.000.000€ στην περίπτωση συλλογικών επενδύσεων που υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις.

Επιλέξιμες δαπάνες Υπομέτρου 4.1

Δράση 4.1.1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΦΟΡΑ
Κτηριακά/ Διαμόρφωση χώρου	→ Ίδρυση, μετεγκατάσταση, ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γεωργικών κτηρίων και κατασκευών: Ενδεικτικά, ενισχύονται σταβλικές εγκαταστάσεις, μελισσοκομικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις προετοιμασίας προϊόντων για πρώτη πώληση, αποθήκες και λοιποί αποθηκευτικοί χώροι, θερμοκήπια και δικτυοκήπια. Κάθε κτιριακή υποδομή και κατασκευή απαραίτητη για την κανονική λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης που δε συμπεριλαμβάνεται στις δαπάνες των λοιπών κατηγοριών. → Περιφράξεις και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για την εξυπηρέτηση των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής → Περίφραξη και διαμόρφωση αγροτεμαχίων και περίφραξη φυτειών
Εξοπλισμός	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού. Ενδεικτικά, ενισχύονται - ο εξοπλισμός ο οποίος ενσωματώνεται σε κτιριακές εγκαταστάσεις, - μηχανήματα αυτοκινούμενα, - μηχανήματα και εξοπλισμός συρόμενος και αναρτώμενος, - εξοπλισμός δικτύου μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας - ο εξοπλισμός Η/Υ και λογισμικού διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, κ.ά.
Μεταφορικά μέσα	→ Αγορά καινούργιου μελισσοκομικού και ανθοκομικού αυτοκινήτου
Φυτικό κεφάλαιο	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών μη ποωδών φυτειών των οποίων η εγκατάσταση δεν γίνεται με σπορά στον αγρό
Γενικές Δαπάνες	→ Ενδεικτικά, πρόκειται για αμοιβές για τη σύνταξη και υποβολή αίτησης στήριξης και αίτησης πληρωμής, αμοιβές μηχανικών, συμβούλων καθώς και αμοιβές για την έκδοση αναγκαίων αδειοδοτήσεων, κ.α.

Δράση 4.1.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΦΟΡΑ
Κατασκευές	→ Επενδύσεις στις έγγειες βελτιώσεις
Εξοπλισμός	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος
Γενικές Δαπάνες	→ Ενδεικτικά, πρόκειται για αμοιβές για τη σύνταξη και υποβολή αίτησης στήριξης και αίτησης πληρωμής, συμβούλων καθώς και αμοιβές για την έκδοση αναγκαίων αδειοδοτήσεων

Δράση 4.1.3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΦΟΡΑ
Κατασκευές	→ Κατασκευή εγκαταστάσεων διαχείρισης των αποβλήτων, υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της εκμετάλλευσης
Εξοπλισμός	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων της εκμετάλλευσης → Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού για τη χρήση ΑΠΕ για την κάλυψη των αναγκών της εκμετάλλευσης
Γενικές Δαπάνες	→ Ενδεικτικά, πρόκειται για αμοιβές για τη σύνταξη και υποβολή αίτησης στήριξης και αίτησης πληρωμής, συμβούλων καθώς και αμοιβές για την έκδοση αναγκαίων αδειοδοτήσεων

Υπομέτρο 4.2: Μεταποίηση, εμπορία ή / και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

Γενικές αρχές εφαρμογής

Στόχος του μέτρου 4.2. «Στήριξη για Επενδύσεις στη Μεταποίηση, Εμπορία ή / και Ανάπτυξη Γεωργικών Προϊόντων» είναι η δημιουργία ανταγωνιστικών και βιώσιμων αγροτικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών αγροτών μέσω της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων, της ενσωμάτωσης διαδικασιών καινοτομίας και της χρήσης νέων τεχνολογιών και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μεταποιητικές επιχειρήσεις και σε επαγγελματίες αγρότες και διαρθρώνεται στις ακόλουθες δράσεις.

Δράση 4.2.1

Μεταποίηση, εμπορία ή/ και ανάπτυξη με το τελικό προϊόν να είναι γεωργικό

Δράση 4.2.2

Μεταποίηση, εμπορία ή/ και ανάπτυξη με το τελικό προϊόν να είναι μη γεωργικό

Δράση 4.2.3

Μεταποίηση, εμπορία ή/ και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες.

Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων και Δικαιούχοι δράσεων

Δράση	Κατώτατος προϋπολογισμός	Ανώτατος προϋπολογισμός	Δικαιούχοι
4.2.1	€600.000	€5.000.000	οι επιχειρήσεις κάθε μεγέθους (πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις) και κάθε νομικής μορφής με υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας.
4.2.2	€600.000	€3.000.000	πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) κάθε νομικής μορφής με υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας.
4.2.3	€50.000	€300.000	επαγγελματίες αγρότες

Σημειώνεται ότι για τις **Δράσεις 4.2.1 & 4.2.2 δεν είναι επιλέξιμες** οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Επίσης, δεν είναι επιλέξιμα νομικά πρόσωπα που δεν έχουν συσταθεί και φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος, έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Ποια επενδυτικά σχέδια ενισχύονται

Ενισχύονται:

- ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων,
- συγχωνεύσεις μονάδων
- μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων (με περιορισμούς)

Δεν ενισχύονται:

- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.
- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.
- Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στον αρμόδιο ΕΦΔ την αίτηση στήριξης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο.
- Αιτήσεις στήριξης νομικών προσώπων τα οποία δεν έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης και αιτήσεις στήριξης φυσικών προσώπων τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

Ειδικές Διατάξεις

- **Επιτρέπεται μόνο μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ**

Οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλλουν ανά ΑΦΜ μόνο μία αίτηση στήριξης ανά πρόσκληση.

Η αίτηση στήριξης θα αφορά μία συγκεκριμένη περιοχή υλοποίησης.

Ως περιοχή υλοποίησης νοείται το τμήμα της περιφερειακής ενότητας που υλοποιείται η επένδυση, για το οποίο το ποσοστό ενίσχυσης δεν μεταβάλλεται.

Η αίτηση στήριξης μπορεί να αφορά περισσότερες από μία δραστηριότητες ανά δράση.

- **Ενισχύσεις υφιστάμενων νομικών προσώπων**

Δεν ενισχύονται αιτήσεις στήριξης νομικών προσώπων τα οποία δεν έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης και αιτήσεις στήριξης φυσικών προσώπων τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

Δράση 4.2.1. Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με το τελικό προϊόν να είναι γεωργικό

Δικαιούχοι

Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται στην στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αξιοποίηση πρώτης ύλης γεωργικού προϊόντος και με τελικό προϊόν που αποτελεί επίσης γεωργικό προϊόν (προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης Λειτουργίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΛΕΕ)).

Δικαιούχοι είναι πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, κάθε νομικής μορφής με υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας.

Κλάδοι που ενισχύονται

- α) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια.
- β) Γάλα.
- γ) Αυγά.
- δ) Σηροτροφία – μελισσοκομία – σαλιγκαροτροφία – διάφορα ζώα.
- ε) Ζωοτροφές.
- στ) Δημητριακά.
- ζ) Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων).
- η) Οίνος.
- θ) Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί.
- ι) Άνθη (ενδεικτικά: τυποποίηση και εμπορία ανθέων).
- ια) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά.
- ιβ) Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
- ιγ) Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).

Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.1

ΠΕΡΙΟΧΗ	Ποσοστό
ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ)	75%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΗΠΕΙΡΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΚΡΗΤΗ	50%
ΑΤΤΙΚΗ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	40%

Τα ποσοστά που αντιστοιχούν στην παραπάνω κατηγοριοποίηση των Περιφερειών προσαυξάνονται άπαξ κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει 90% στην περίπτωση δράσεων που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών στο πλαίσιο της Δ.4.2.1.

Επιλέξιμες Δαπάνες Δ 4.2.1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΦΟΡΑ
Κτηριακά	→ Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών, → Απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. → Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.
Εξοπλισμός	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας. Ο εξοπλισμός παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων επιχορηγείται όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης. → Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης: Ενδεικτικά: Αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
Μεταφορικά μέσα	Αγορά καινούργιων οχημάτων → Οχήματα μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος. Ενδεικτικά επιχορηγούνται: - φορτηγά σιλό μεταφοράς χύμα αλεύρου, - ισοθερμικά βυτία, αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, - βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς διφασικού πυρήνα για ελαιοτριβεία διφασικής λειτουργίας, - ψυγεία αποκλειστικά για χονδρικό εμπόριο προϊόντων, - οχήματα για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης. Η δαπάνη των οχημάτων ειδικού τύπου ανέρχεται έως 10% του προϋπολογισμού της επένδυσης. → Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περνοφόρα, ανυψωτικά).
Συστήματα Διαχείρισης	→ Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS Food Standard, GLOBALG.A.P. κλπ) τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.
Γενικές Δαπάνες	→ Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας. Ενδεικτικά: Αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.
Άυλες δαπάνες	→ Όπως είναι η απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

Σημειώνεται πως επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί μετά την ημερομηνία της υποβολής της αίτησης στήριξης.

Κατ' εξαίρεση, οι **γενικές δαπάνες** θεωρούνται επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί μετά την **1.1.2014**, ακόμα και αν έχουν πραγματοποιηθεί πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Στο πλαίσιο της Δράσης είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:

- Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.
- Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και ετήσια δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.
- Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
- Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Κατ'εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας δράσης και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.
- Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με τη νομοθεσία.
- Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό τους.

Δράση 4.2.2. Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με το τελικό προϊόν να μην είναι γεωργικό

Δικαιούχοι

Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται στην στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αξιοποίηση πρώτης ύλης γεωργικού προϊόντος και με τελικό προϊόν που αποτελεί επίσης γεωργικό προϊόν (προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης Λειτουργίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΛΕΕ)).

Δικαιούχοι είναι πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, κάθε νομικής μορφής με υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας.

Κλάδοι που ενισχύονται

- α) Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίδος.
- β) Ζυθοποιία.
- γ) Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης.
- δ) Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων.
- ε) Μονάδες πυρηνελαιουργείων.
- στ) Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης.
- ζ) Μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής (ενδεικτικά: μαστίχα, γάλα γαϊδούρας).
- η) Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών.
- θ) Μονάδες παραγωγής πυτιάς και συμπυκνωμάτων αυτής.
- ι) Αξιοποίηση παραπροϊόντων , υπολειμμάτων και απορριμμάτων βιομηχανικών ειδών διατροφής.
- ια) Παραγωγή βάμβακος και λοιπές κλωστικές ίνες.
- ιβ) Μονάδες επεξεργασίας κλωστικής κάνναβης και λιναριού.

Στο πλαίσιο της Δράσης είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις μονάδων:

- Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο κλάδο.
- Οι ορισμοί των υπολειμμάτων και απορριμμάτων βιομηχανικών ειδών διατροφής κ.λπ. θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τη σχετική νομοθεσία.
- Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.

Οι φορείς που αιτούνται ενίσχυση για μεταποίηση γεωργικού προϊόντος (πρώτη ύλη) σε μη γεωργικό προϊόν (τελικό προϊόν) θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος (πρώτη ύλη) το οποίο θα μεταποιούν έτσι ώστε να προκύπτει τελικά προϊόν εκτός του παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ

Το τμήμα της επένδυσης που σχετίζεται με την πρώτη μεταποίηση (γεωργικό προϊόν) αφορά τις εξής κατηγορίες επενδύσεων:

- Κρέας – πουλερικά – κουνέλια.
- Γάλα.
- Αυγά.
- Σηροτροφία – μελισσοκομία – σαλιγκαροτροφία – διάφορα ζώα.
- Ζωοτροφές.
- Δημητριακά.
- Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων).
- Οίνος.
- Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί.
- Άνθη (ενδεικτικά: τυποποίηση και εμπορία ανθέων).
- Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά.
- Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
- Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).

Ειδικές Διατάξεις Δ.4.2.2

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης 4.2.2. που αιτούνται στήριξη για τη μεταποίηση γεωργικού προϊόντος σε μη γεωργικό προϊόν, **θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην πρώτη μεταποίηση** του γεωργικού προϊόντος και **να αξιοποιούν το προϊόν αυτό ως πρώτη ύλη** που θα το μεταποιούν περαιτέρω, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν τελικό προϊόν – μη γεωργικό.

Ειδικότερα:

- Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει ήδη την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος, η αίτηση στήριξης είναι δυνατόν να περιέχει δαπάνες που αφορούν και την πρώτη και τη δεύτερη μεταποίηση ή δαπάνες που αφορούν μόνο τη δεύτερη μεταποίηση του προϊόντος αυτού.
- Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη της δεύτερης μεταποίησης, μπορεί να την αιτηθεί στο πλαίσιο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης, ώστε τουλάχιστον ένα ποσοστό του μεταποιημένου προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στο πλαίσιο της δεύτερης μεταποίησης, να παράγεται από τον δικαιούχο.

Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.2

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	
	ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΙΚΡΕΣ & ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	45%	50%
Θεσσαλία		
Ήπειρος		
Δυτική Ελλάδα		
Κεντρική Μακεδονία		
Πελοπόννησος		
Βόρειο Αιγαίο		
Κρήτη	35%	45%
Δυτική Μακεδονία		40%
Ιόνια Νησιά		45%
Στερεά Ελλάδα		40%
Αττική	30%	40%
Δυτική Αττική		
Πειραιάς, Νήσοι		
Νότιο Αιγαίο		
Αττική (Ανατολική Αττική, Βόρειος, Δυτικός, Κεντρικός και Νότιος Τομέας Αθηνών)	20%	30%

Στην περίπτωση που η αίτηση στήριξης αφορά και δαπάνες πρώτης μεταποίησης αυτές ενισχύονται με βάση τα ποσοστά ενίσχυσης της δράσης 4.2.2 διότι η αίτηση ενίσχυσης είναι ενιαία και το τελικό προϊόν δεν ανήκει στο παράρτημα Ι της Συνθήκης.

Επιλέξιμες Δαπάνες Δ 4.2.1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΦΟΡΑ
Κτηριακά	→ Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών, → Απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. → Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.
Εξοπλισμός	→ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας. Ο εξοπλισμός παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων επιχορηγείται όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης. Οι δαπάνες που συνδέονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας εμπίπτουν στους περιορισμούς de minimis. Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 65% των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης στήριξης που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών. Όταν στην αίτηση στήριξης συμπεριλαμβάνονται τέτοιες δαπάνες, πρέπει να συμπληρώνονται τα απαραίτητα έγγραφα. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Δαπάνες για τη σύνδεση με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας ενισχύονται εφόσον πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου. → Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης: Ενδεικτικά: Αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
Μεταφορικά μέσα	Αγορά καινούργιων οχημάτων → Οχήματα μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος. Ενδεικτικά επιχορηγούνται: - φορτηγά σιλό μεταφοράς χύμα αλεύρου, - ισοθερμικά βυτία, αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, - βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς διαφασικού πυρήνα για ελαιοτριβεία διαφασικής λειτουργίας, - ψυγεία αποκλειστικά για χονδρικό εμπόριο προϊόντων, - οχήματα για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης. Η δαπάνη των οχημάτων ειδικού τύπου ανέρχεται έως 10% του προϋπολογισμού της επένδυσης. → Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περνοφόρα, ανυψωτικά).
Συστήματα Διαχείρισης	→ Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS Food Standard, GLOBALG.A.P. κλπ) τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.
Γενικές Δαπάνες	→ Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας. Ενδεικτικά: Αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.
Άυλες δαπάνες	→ Όπως είναι η απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να **πληροί τον χαρακτήρα του κινήτρου** και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την υποβολή αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

Δράση 4.2.3. Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες

Δικαιούχοι

Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια από επαγγελματίες αγρότες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στη παραγωγή είτε γεωργικών είτε μη γεωργικών προϊόντων με αξιοποίηση πρώτης ύλης η οποία αποτελεί γεωργικό προϊόν.

Κλάδοι που ενισχύονται

Το τελικό προϊόν είναι γεωργικό	Το τελικό προϊόν είναι μη γεωργικό
• Κρέας – πουλερικά – κουνέλια. • Γάλα. • Αυγά. • Σηροτροφία – σαλιγκάρια. • Ζωοτροφές. • Δημητριακά. • Ελαιούχα προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιολιβεύων). • Άνθη. • Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό. • Οίνος – Αμπελουργία • Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί • Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά • Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες). • Μέλι και επεξεργασία προϊόντων κυψέλης.	• Παραγωγή αποσταγμάτων, ποτών από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης. • Ζυθοποιία. • Μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής (ενδεικτικά: προϊόντα από μαστίχα, γάλα γαϊδούρας). • Παραγωγή αιθέριων ελαίων. • Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός και λοιπά προϊόντα) • Επεξεργασία καπνού

Ποσοστά Ενίσχυσης Δ.4.2.3

Η ένταση της ενίσχυσης της Δ.4.2.3 ανάλογα με το αν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραστήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**γεωργικό προϊόν**) ή εκτός (**μη γεωργικό προϊόν**) διαμορφώνεται ως εξής:

Γεωργικό προϊόν

→ Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των περιφερειών διαμορφώνεται ως εξής:

- Μικρά νησιά του Αιγαίου: 75%
- Λιγότερο Ανπτυγμένες Περιφέρειες: 50%
- Λοιπές Περιοχές: 40%

→ Σύμφωνα με τους περιορισμούς του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) έως 65% των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης

Μη γεωργικό προϊόν

Η ενίσχυση εμπίπτει στους περιορισμούς του de minimis και το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 65% των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης στήριξης.

Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων στο Υπομέτρο 4.2.

Εισαγωγή

Η Αίτηση Στήριξης στο πλαίσιο του Υπομέτρου 4.2 καθώς και όλα τα σχετικά στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), στην ιστοσελίδα www.ependyseis.gr.

Απαιτούμενα Υποβολής

Ο υποψήφιος επενδυτής υποβάλλει αίτηση στήριξης η οποία περιλαμβάνει την σύνταξη και υποβολή των ακόλουθων στοιχείων / ενότητων:

→ 1ο στάδιο: Ηλεκτρονική υποβολή Αίτησης Στήριξης

Η αρχική αίτηση στήριξης αφορά στην συνοπτική αποτύπωση του επενδυτικού σχεδίου στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Ο επενδυτής αφού συγκεντρώσει όλες τις πρωτότυπες προσφορές του επενδυτικού σχεδίου και διαμορφώσει το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα τα ακόλουθα:

Στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου

- Γενικά στοιχεία επιχείρησης (επωνυμία, στοιχεία έδρας και μεγέθους επιχείρησης)
- Στοιχεία νόμιμου εκπροσώπου
- Σύντομη περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου (συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης, τόπος εκτέλεσης του έργου)
- Δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου (όπως αυτές προκύπτουν από τις σχετικές προσφορές),

→ 2ο στάδιο: Ηλεκτρονική Υποβολή Φακέλου Υποψηφιότητας

- Πίνακες βιωσιμότητας
- Ανάλυση και τεκμηρίωση προϋπολογισμού, δαπανών και βαθμολογίας.

→ 3ο στάδιο: Υποβολή Φάκελου Υποψηφιότητας / Κατάλογος απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών

Σε διάστημα 15 ημερολογιακών ημερών από την καταληκτική ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης θα πρέπει να υποβληθεί ο φυσικός φάκελος με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προς αξιολόγηση:

- Τεχνοοικονομική Μελέτη
- Δικαιολογητικά συμμετοχής
- Υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της παραπάνω αίτησης στήριξης

Με την ολοκλήρωση της αρχικής αίτησης υποβολής, ο επενδυτής προχωρά στην αναλυτική παρουσίαση του επενδυτικού του σχεδίου και των στοιχείων με τα οποία τεκμηριώνεται το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο. Ο ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας της Αίτησης Στήριξης περιλαμβάνει:

1. Αναλυτικά τεχνοοικονομικά και λοιπά στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου,
2. Συνοδευτικά έγγραφα, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία.

Τα έγγραφα και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη υποβολή της αίτησης στήριξης αναφέρονται αναλυτικά στην σχετική Πρόσκληση της κάθε Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ

Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της συνθήκης

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1 Κεφάλαιο 2 Κεφάλαιο 3 Κεφάλαιο 4	Ζώα ζώντα Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5 05.04 05.15	Έντερα, κύστες και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6 Κεφάλαιο 7 Κεφάλαιο 8	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)
Κεφάλαιο 10 Κεφάλαιο 11 Κεφάλαιο 12	Δημητριακά Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
Κεφάλαιο 13 ex 13.03	Πηκτίνη
Κεφάλαιο 15 15.01	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν “saïndoux” και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως

15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία “saindoux” χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ’ ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαρμαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17	
17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα, σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μεμειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένοι.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένοι
17.05(*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρεως) εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	
18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22	
22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ’ οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οινοπνεύματος

22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οινοπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελιών)
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
ex 22.08(*) ex 22.09(*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα Ι της συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οινοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπετυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την Παρασκευή ποτών
ex 22.10(*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένοι δια ζώα
Κεφάλαιο 24	24.01 Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
Κεφάλαιο 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν
Κεφάλαιο 54 54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον: Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
Κεφάλαιο 57 57.01	Κάνναβις (Cannabis, sativa) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)

(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18ης Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61)

